

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Fónagy Sándor ügyvéd (CÍME) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME; Cg.; adószáma..) felperesnek -, a Dr. Gyórfy István ügyvéd (CÍME) által képviselt alperes neve (ALPERES CÍME) alperes ellen, ügyvezetői felelősség megállapítása és járulékai iránt indított perében, a Nyíregyházi Törvényszék 2012. február 8. napján meghozott 4.G.15-11-040060/24. számú ítélete ellen, az alperes által 25. sorszámon előterjesztett és 27. sorszámon indokolt fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2013. január 9. napján megtartott másodfokú tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 95 250 (kilencvenötezer-kettőszázötven) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes törvényes képviselője volt 2004. december 17. napjától - 2009. december 17. napjáig a

CÉGJEGYZÉKSZÁM cégjegyzékszámú **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - nek, azonban képviseleti jogosultsága a cégjegyzékből csupán 2010. december 1. napjával, a cég felszámolása elrendelésének időpontjában került törlésre.

Az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - tel szemben 2009. és 2010. évben több felszámolási eljárás indult, majd fizetéseképtelenségét a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság a 2010. május 5. napján kezdeményezett **ÜGYSZÁM 1.** számú felszámolási eljárásban állapította meg. Felszámolóként a MAROSHOLDING Felszámoló és Szakértői Iroda Kft. került kijelölésre. A felszámolás kezdő időpontja 2010. szeptember 1. napja volt.

Az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - fő tevékenysége zöldség- és gyümölcs nagykereskedelem volt, a szervezet a tagok által megtermelt gyümölcsök tárolását, értékesítését bonyolította oly módon, hogy a tagok részére megelőlegezte a művelési költségeket és az elszámolás az értékesítést követően befolyt vételárból történő levonás útján történt. A gyümölcsök tárolására a szervezet hűtőházat üzemeltetett.

2007. évben fagykár érte a tagok művelés alatt tartott területeit, 2009. májusában pedig jégkár következett be. 2009. szeptemberében az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - a jégkára tekintettel nem a tagok által megtermelt gyümölcsöt tárolta be a hűtőházba, hanem halasztott fizetéssel beszerezett alma tárolására került sor, annak érdekében, hogy 2010. évben a betárolt alma értékesíthető legyen és a szervezet nyereséget realizáljon. A természeti károk miatti veszteség csökkentése érdekében a tagok vehettek fel támogatást az államtól, ennek ellenére a tagoknak a szervezet felé fennálló tartozása

2007. évben 12-13 millió Ft-ra emelkedett, ami 2010. évben sem csökkent 7 millió Ft alá. A szövetkezet képviseletében az alperes nem tett intézkedést annak érdekében, hogy a tagok szövetkezet felé fennálló tartozása csökkenjen.

2009 negyedik negyedében a hűtőház két alkalommal meghibásodott, melynek következtében 2010 első negyedében az alma kitárolásakor minőségromlás miatt az értékesítésre csak részben kerülhetett sor, a tervezett 40 000 000 Ft-os árbevétel helyett a szövetkezet 2 500 000 Ft árbevételt realizált.

Az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - könyvelési feladatait a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE 2** végezte. 2009. évre vonatkozóan a számviteli bizonylatok könyvelése nem történt meg, ezen évtől kezdődően a számviteli beszámolóit a szövetkezet nem tette közzé. A **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE 2** a megbízási szerződést - a megbízási díj megfizetésének elmulasztása miatt - felmondta (a könyvelési díjtartozás miatt felszámolási eljárást kezdeményezett a szövetkezettel szemben), a könyvelési anyagokat pedig a szövetkezetnek, illetőleg a felszámolónak nem adta vissza.

A felszámolás elrendelését követően az alperes mint az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - cégjegyzékbe bejegyzett korábbi vezető tisztségviselője tevékenységet lezáró leltárt, éves beszámolót, adóbevallást, zárómérleget nem készített, azt nem adta át a felszámolónak.

Az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - „f.a.” felszámolási eljárásában - a közbenső mérleg szerint - 271 029 919 Ft hitelezői igény került nyilvántartásba vételre. A nyilvántartásba vett követelések esedékessége 2009. márciusától - 2010. évig terjedt. Az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - legutolsó közzétett, 2008. évre vonatkozó számviteli beszámolója szerint a szövetkezet ingatlan nélküli eszközértéke 208 837 000 Ft volt.

Az eljárás során azt megállapítani, hogy az alperes ezen vagyontárgyakkal a felszámoló felé elszámolt volna, nem lehetett.

Az alperes megbízatása lejártát megelőzően, majd azt követően sem intézkedett a szövetkezet legfőbb szervének összehívása érdekében a vezető tisztségviselők megválasztása céljából. Nem tűzte napirendre a szövetkezet fizetőképességének megőrzése érdekében szükséges intézkedések megtételéről szóló döntés meghozatalát sem, továbbá nem tett intézkedéseket a tagokkal szembeni kintlévőségek behajtása céljából.

Az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - a 2009. évi jégkár időpontjától kezdődően került fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe.

A felperes - aki 4 893 739 Ft összegű hitelezői igénnyel nyilvántartásba vett hitelezője a szövetkezetnek - a kereseti kérelmében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg az alperesnek mint az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - volt vezető tisztségviselőjének felelősségét „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló, többször módosított 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A.§-a alapján, figyelemmel arra, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el és azáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, illetőleg a hitelezők követeléseinek teljes kielégítését megghiúsította. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest 4 893 739 Ft vagyoni biztosíték letétbe helyezésére és marasztalja perköltségben.

A keresete indokaként hivatkozott arra, hogy az alperes mint az adós gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője nem tett eleget a Cstv. 31.§-a szerinti kötelezettségeinek, a cég iratanyagát, vagyonát és a tevékenységet záró mérleget nem adta át, ezért a felszámoló feljelentést is tett ellene csődbüntett miatt. Az alperes nem gondoskodott a 2010. évi számviteli beszámoló letétbe helyezéséről, erre tekintettel vélelmezni kell a megállapítani kért magatartást.

Állította, hogy az alperes akkor rendelt meg a felperestől 2010. év elején csomagolóanyagot, amikor már a szövetkezet fizetéseképtelen volt, ellene végrehajtási eljárás indult. Az alperes ekkor nyilvánvalóan tudta, hogy a felperes hitelezői követelése nem kerül kiegyenlítésre. Az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** -nél már 2009. év elején bekövetkezett a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, a fizetéseképtelenség előjelei pedig már 2006. évtől láthatóak voltak.

Az alperes magatartásával összefüggésben bekövetkezett vagyonvesztés a 2008. évi számviteli beszámolóban kimutatott tárgyi eszközök értékének figyelembevételével - álláspontja szerint - 208 837 000 Ft-ban határozható meg, figyelemmel arra, hogy ezen eszközökkel nem számolt el a volt vezető tisztségviselő a felszámoló felé.

Az alperes a felperes keresetének elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy - álláspontja szerint - mindent megtett mint vezető tisztségviselő annak érdekében, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetet elkerülje, de rajta kívülálló körülmények vezettek oda, hogy a szövetkezet felszámolás alá került. Előadta, hogy a 2007. évi fagykár és a 2009. évi jégverés, továbbá a hűtőház meghibásodása mind olyan körülmények voltak, amelyeket megakadályozni, elhárítani nem tudott. Állította, hogy alappal várhatta a 2009. évben betárolt alma értékesítéséből származó jövedelem felhasználásával a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet elkerülését.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a felperes keresetét alaposnak találta és a 24. sorszámú ítéletével megállapította, hogy az alperes az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - „f.a.” vezető tisztségviselőjeként a fizetéseképtelenség bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekében elsődlegessége alapján látta el és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona 208 837 000 Ft-tal csökkent. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a Nyíregyházi Törvényszék Gazdasági Hivatalába biztosítékként 4 893 739 Ft-ot, továbbá a felperesnek 15 napon belül 217 500 Ft perköltséget.

Az elsőfokú bíróság a megállapítási kereset jogalapjaként a törvényi feltételek közül mindenekelőtt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét és annak időpontját vizsgálta. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a felszámolási eljárás irataiból megállapítható tartozások körére, valamint az alperes személyes előadásában foglaltakra - melyet **M.L.** tanúvallomása is alátámasztott - 2009. év első negyedében bekövetkezettnek tekintette azt.

Álláspontja szerint megállapítható volt - az alperes személyes meghallgatása során maga is előadta -, hogy a 2006. év volt az utolsó év, amikor reális esély mutatkozott arra, hogy a gazdálkodó szervezet esetleges megszüntetése esetén harmadik személyekkel szemben fennálló tartozását ki tudja fizetni. A 2008. évi beszámoló már a fizetéseképtelenségi helyzet előtti állapotot tükrözte, melynek kiegészítő melléklete tartalmazta, hogy a gazdálkodás

rövidtávú finanszírozása nem megfelelően biztosított. A 2009 első negyedévére vonatkozó időpontot alátámasztja az alperes azon nyilatkozata is, mely szerint 2009. évben a tagok ültetvényeit több alkalommal jégverés érte. Az alperesnek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét akkor már előre kellett látnia, amikor a jégverések a termés betakarítását nem tették lehetővé, vagyis reális esélye nem volt annak, hogy a további kötelezettségek növelése nélkül a fennálló tartozások rendezése megtörténjen.

Ebben a helyzetben pedig az alperes a kintlévőségek behajtása, különös tekintettel a tagokkal szemben fennálló követelések realizálása helyett, további kötelezettségek vállalásával kívánta a veszteségeket rendezni akkor, amikor a 2009. évi betárolandó almamennyiséget halasztott fizetési feltételekkel szerezte be. A szövetkezet likviditási helyzetét jellemzi az a körülmény is, hogy a hűtőház javításával felmerülő költséget sem tudta megfizetni, ebből pedig levonható az a következtetés, hogy az üzemszerű működés feltételei sem voltak biztosítottak.

Az alperes maga adta elő, hogy a szövetkezet alapvető tevékenysége nagyban függött az időjárási és a mezőgazdasági konjunkturális körülményektől, melyre tekintettel a 2009. évi almabeszérvés mellett döntés meghozatalánál az alperes nem járt el kellő körültekintéssel. A 2009. évi májusi jégverést követően az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - kötelezettségeinek teljesítése határidőben nem történt meg, az alperes a gazdálkodó szervezet szervezeti működését sem biztosította „A szövetkezetekről” szóló, 2006. évi X. törvény előírásainak megfelelően. A működés tekintetében pedig nem tett eleget „A számvitelről” szóló 2000. évi C. törvény rendelkezéseinek a nyilvántartások, a bizonylatok kezelése, a könyvelés, a beszámoló-készítés és a közzététel körében. Az a körülmény, hogy a tagok magánérdekei sérelmét elkerülve a szövetkezet tartozásait gyarapította, arra vezetett, hogy a hitelezők követeléseinek megtérülésének reális esélye megszűnt. Kiemelt jelentőséget tulajdonított a számviteli beszámoló közzététele és a letétbe helyezési kötelezettsége elmulasztásának, melynek következtében a 2010. évben a szövetkezettel üzleti kapcsolatba kerülő harmadik személyek a cég likviditási helyzetéről valós képet már nem kaphattak. Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően olyan magatartást tanúsított, amely a hitelezők kielégítésére szolgáló vagyon csökkenését eredményezte, illetőleg veszélyeztette a hitelezői követelések kielégítését. Mellőzte az alperes által indítványozott mezőgazdasági szakértő kirendelését, mivel a releváns ítéleti tényállás megállapítása szempontjából annak nem volt jelentősége, hogy a 2010. évben az almatermés értékesítésével milyen nyereség lett volna elérhető, ha a felszámolás nem került volna elrendelésre. Az alperes ugyanis már a 2009. évben elmulasztotta azokat az intézkedéseket, amelyek a hitelezői érdekek megóvásához szükségesek lettek volna.

A vagyoncsökkenés mértékének meghatározásakor a számviteli dokumentáció hiánya miatt elfogadta kiindulópontnak a 2008. évben közzétett mérlegadatokat, melyből az ingatlan nélküli eszközérték megállapítható volt. Az ezzel szembeni releváns bizonyítást pedig az alperes határidő-mulasztása miatt nem foganatosította.

Mindezek alapján az alperes felelősségét a Cstv. 33/A.§-ában foglaltak szerint megállapította, figyelemmel arra is, hogy bár az alperes megbízatása 2009. évben lejárt, ettől függetlenül a gazdálkodó szervezet döntéseit egyszemélyben hozta meg. Egyebekben a Cstv. 33/A.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest biztosíték adására a felperes hitelezői követelésével egyező mértékben.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett, melyben az sérelmezett határozat megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását és a perköltségben történő marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy elnöksége alatt úgy járt el, ahogy az ilyen tisztséget betöltő személyektől elvárható.

Állította, hogy nem lehet a szövetkezet likviditási gondjait összemosni a teljes fizetéseképtelenség állapotával. A 2007. évi fagykár, a 2008. évi nyomott értékesítési árak és a 2009. évi többszöri jégverés ellenére mindent megtett annak érdekében, hogy a szövetkezet megfelelően működjön, kötelezettségeinek - ha nem is határidőben, de - eleget tudjon tenni. Ennek érdekében került sor 800 tonna étkezési alma betárolására, amelynek haszna biztosította volna, hogy fizetési kötelezettségeinek a szövetkezet eleget tegyen. Álláspontja szerint a hűtőházak meghibásodása, a betárolt alma minőségének romlása olyan előre nem látható kockázatot jelentettek, amelyekkel ésszerűen nem számolhatott. Amikor a szövetkezet a felperestől a kartondobozokat megrendelte, fel sem merült annak lehetősége, hogy azok ellenértékét nem fizeti meg, mivel a szövetkezet gazdálkodása elvben megfelelő volt és alappal számíthatott arra, hogy a tavaszi alma értékesítése során befolyó összegből a megrendelés értékét rendezni tudja. Ez okból pedig nem valósultak meg a Cstv. 33/A.§-a (1) bekezdésében foglalt törvényi feltételek. Egyrészt 2009. évben ésszerűen nem kellett számolnia a fizetéseképtelenség következményeivel, másrészt - álláspontja szerint - a hitelezői érdekek sérelmére vonatkozó vélelem megdöntésre került, amely maga után kell, hogy vonja mentesülését a felelőssége megállapításának, így a biztosítékadási kötelezettség adása alól is.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elutasította a mezőgazdasági szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát.

Kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem oldotta fel azt az ellentmondást, hogy az ügyvezetőnek a feladatát a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján kell ellátnia, ezáltal nincs arra lehetőség, hogy egyes hitelezőket kiemeljen. Ugyanakkor a hitelezőknek egy-két kivételtől eltekintve az volt az érdeke, hogy a szövetkezet működjön és át tudja hidalni azt az időszakot, amely a mezőgazdasági termelésből következő bevétel-ingadozásból adódik.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Az volt az álláspontja, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítást teljes körűen lefolytatta, a feltárt tényállásból pedig helytálló jogi következtetésre jutott. Továbbra is állította, hogy a szövetkezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete legkésőbb a 2009. év elején bekövetkezett, amit jól szemléltet, hogy a felperes a könyvelőcége felé fennálló, a 2009. év közepén esedékes 130 000 Ft + áfa könyvelési díj-tartozását sem tudta megfizetni, amely összeg alacsony mértéke önmagában megkérdőjelezi a fizetőképességét. Álláspontja szerint az alperes sem vitatta, hogy ekkor már más hitelezők felé is voltak tartozásai. Kihatással volt a fizetéseképtelenné válásra az a bevételhiány is, amely a szövetkezet felé fennálló tagi tartozásokból keletkezett, ugyanis a 2008. évi beszámolója szerint a likvid pénzeszközei a kötelezettségeit csupán 48,4 %-ban fedezték. Hivatkozása szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállásának bizonyítása nem mezőgazdasági, hanem könyvszakértői kérdés, mellyel összefüggésben utalt a Debreceni Ítéltábla egyik eseti döntésére, amely kimondta, hogy „nincs helye kimentésnek akkor, ha a vezető elmulasztotta az éves beszámoló letétbe helyezését és közzétételét. Ekkor a törvény

erejénél fogva vélelmezni kell a hitelezői érdekek sérelmét, a felróhatóság vizsgálata nélkül".

Az alperes által okozott vagyonsökkenés mértékét illetően hivatkozott a BDT.2009.2619. számon közzétett eseti döntésre, amikor is a bíróság a vagyonsökkenés mértékének meghatározásakor a legutóbb leadott mérlegből indult ki és a vagyonsökkenés mértékét a mérleg szerinti eszközök értékével azonosította, megállapítva, hogy az alperes jövőbeli üzleti tevékenységére vonatkozó tervei és várható árbevételeire előadott kalkuláció releváns tényként nem értékelhető.

Álláspontja szerint az alperes csupán általánosságban állította azt, hogy a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján járt el, ennek alátámasztására egyetlen lényeges gazdasági eseményt emelt ki a 2009. év gazdálkodásából, amely kiragadott gazdasági esemény azonban alkalmatlan a teljes gazdálkodás megítélésére. Hangsúlyozta, hogy 33 000 000 Ft haszon realizálása sem oldotta volna meg a szövetkezet helyzetét, mivel tartozásállománya nagyságrendileg több volt ezen várt nyereségnél. Az alperesnek számolnia kellett azzal is, hogy ha az almát nem sikerült értékesítenie, a szövetkezet vesztesége és tartozása tovább emelkedik.

Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 208 837 000 Ft összegű biztosíték letétbe helyezésére annak érdekében, hogy az okozott vagyonsökkenés mértékéig biztosítsa a ki nem egyenlített hitelezői igényeket.

A közbenső mérleg szerint a szövetkezet tartozásállománya több mint 277 000 000 Ft, ezért indokolt a biztosítéknak a teljes vagyonsökkenés összegével egyező meghatározása. Kérte, hogy az ítéltábla kötelezze az alperest 150 000 Ft + áfa perköltség megfizetésére is.

Az ítéltábla az alperes fellebbezését nem találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem elbírálásához szükséges körben a tényállást kellő mélységű bizonyítás lefolytatásával feltárta és azt helyesen állapította meg. A teljes tényállást alapul véve érdemben helytálló döntést hozott, amelynek indokaival az ítéltábla egyetértett.

A felperes keresete alapján a bíróságnak a perben azt kellett vizsgálnia, hogy az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - „f.a.” adós felszámolása elrendelésének kezdő időpontjáig a szövetkezet elnöke a vezető tisztségviselői feladatait ellátó alperes kártérítési felelősségének megállapításához fennállnak-e a Cstv. 33/A.§-ának (1) bekezdésében határozott feltételek, azaz a felperes tud-e az alperes részéről a fenti időszakban tanúsított olyan magatartás(oka)t bizonyítani, hogy nem a hitelezői érdekek elsődlegességének a szem előtt tartásával járt el és amelyek meghatározott mértékű vagyonsökkenést eredményeztek az adós vagyonában.

Az elsőfokú bíróság helyesen abból indult ki, hogy az adós szövetkezet ellen indult felszámolási eljárás során alkalmazandó Cstv. 33/A.§-ának (1) bekezdése alapján a vezetői felelősség megállapítása körében a felperest terheli

- a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének és idejének,
- a jogellenes vezető tisztségviselői magatartás tanúsításának (azaz a vezetői feladatok hitelezői érdeksérelemmel történő ellátásának),
- az alperesi (jogellenes) magatartás és azzal okozati összefüggésben az adós vagyonában bekövetkezett csökkenés, valamint annak mértéke bizonyítása.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - „f.a.” esetében a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját 2009. első negyedévében. A fenyegető fizetéseképtelenség ugyanis nem azonos a Cstv. 27.§-ának (2) bekezdésében szabályozott fizetéseképtelenséggel, mert az utóbbi pénzforgalmi szemléleten alapul és az adós fizetési szándékától, képességétől, tényleges vagyonától függetlenül megvalósul, ha a törvényben írt feltételek megállapíthatók. A fenyegető fizetéseképtelenség esetén a lényeges az, hogy az adós a tartozásait képes-e megfizetni az esedékességkor. Ha képes - de egyéb okból nem akarja a kötelezettségét teljesíteni -, a fenyegető fizetéseképtelenség nem áll fenn, ha azonban nem képes, akkor bekövetkezik (Szegedi Ítéltábla **ÜGYSZÁM 2** számú ítélete). Erre tekintettel helyesen értékelte az elsőfokú bíróság az általa lefolytatott, illetve beszerzett bizonyítás eredményét akként, hogy az ítélet indokolásában megjelölt körülményekből az alperesnek 2009. áprilisára már mindenképpen látnia kellett, hogy az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - „f.a.” nem lesz képes a vele szemben fennálló követeléseket esedékességükkor kiegyenlíteni. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság **ÜGYSZÁM 3** számú iratából megállapítható, hogy az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - „f.a.” ellen a könyvelőjének a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE 2** által indított felszámolási eljárásában a hitelező 2010. január 5. napján arra szólította fel az adóst, hogy a tartozását fizesse meg és a legkorábbi számla fizetési határidejének lejártát 2009. február 12. napjában jelölte meg. Az adós ezt követően az 54. és 91. sorszámú számláit kifizette, mert utóbb az újabb felszólító levélben a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE 2** már a 2009. április 11-én lejárt határidejű számla miatt szólította fel az alperest a teljesítésre és ez alapján indította ellene 2010. június 22. napján a felszámolási eljárást, amely utóbb amiatt került megszüntetésre, hogy más ügyben a bíróság az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - „f.a.” mint adós felszámolását már elrendelte.

Ezt tehát azt jelenti, hogy 2009. első negyedévéét követően az adós már nem tudta a könyvelője követelését kielégíteni, egyébként ezt támasztja alá az alperes elnökének a felszámoló képviselője előtt 2010. október 1. napján tett nyilatkozata is (ÜGYSZÁM 1 /14 számú irat), amely a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság **ÜGYSZÁM 4** számú jegyzőkönyv mellékleteként került csatolásra.

Az alapesetben a felperest terheli az ügyvezetői feladatok jogellenes, azaz a hitelezői érdeksérelemmel járó ellátásának a bizonyítása is, azonban a Cstv. 33/A.§-a (2009. évi LI. törvénnyel 2009. szeptember 1-jei hatállyal beiktatott, és az adós felszámolása iránti eljárásban ezért a jelen perben is irányadó) (2) bekezdésének második fordulata szerinti törvényi vélelem következtében pedig a jelen perben a felperesnek ezt nem kellett bizonyítania.

Az elsőfokú bíróság által beszerzett felszámolási iratokból egyértelműen megállapítható, hogy az alperes a felszámolás alá került adós vezetőjeként nem tett eleget a felszámoló

felé a Cstv. 31.§-ában foglalt beszámoló-készítési, irat- és vagyonátadási kötelezettségeinek. Emiatt pedig a Cstv. 33/A.§-ának (2) bekezdése szerint a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell, ami további bizonyítás lefolytatása nélkül is alapot adhatott annak megállapítására, hogy az alperes a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezése, 2009 első negyedéve után nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján járt el. Ez az okozati összefüggés megállapíthatóságát is magában foglalja, vagyis annak vélelmezését, ha a fenyegető fizetéseképtelenség alatt, vagy ezt követően az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - „f.a.” vagyonában vagyoncsökkenés következett be, úgy ez az alperes fenyegető fizetéseképtelenségi helyzetben tanúsított felróható vezetői magatartásának (szándékos, vagy gondatlan tevékenységének, mulasztásainak) a következménye. A törvényi vélelem körét illetően a Kúria a **ÜGYSZÁM 5** számú felülvizsgálati határozatában is hasonlóképpen foglalt állást, illetve a vagyoni biztosíték adás körében ezzel a jogértelmezéssel értett egyet a Civilisztikai Kollégiumvezetők 2012. október 18-19. napján megtartott Országos Tanácskozása is.

Arra tekintettel, hogy az alperes a felszámolónak az iratokat nem adta át, a felperes helyesen indult ki a 2008. évi mérlegadataiból azt illetően, hogy milyen mértékű az adós vagyonában beállott értékcsökkenés. Az alperes által meg nem cáfoltt tény, hogy ez a vagyon az **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - „f.a.” felszámolásának kezdő időpontjából már nem volt meg, e tényből pedig a Cstv. 33/A.§-ának (2) bekezdése alapján vélelem szól amellett, hogy a felszámolása kezdő időpontjára a társaság teljes vagyonának elvesztése azért következett be, mert az alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjától nem a hitelezői érdekeknek megfelelő vezetői magatartást tanúsított. A Cstv. 33/A.§-ának (2) bekezdése szerinti törvényi vélelem azonban megdönthető. Az alperes a vezetői felelősségnek az e törvényhely alapján történő megállapítása alóli mentesülése érdekében bizonyíthatja, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezése után az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, vagy csökkentése érdekében és az adósnál az ennek ellenére bekövetkezett vagyoncsökkenés - az adott esetben teljes vagyonvesztés - nem neki felróható. Megállapítható volt, hogy az elsőfokú bíróság a Pp.3.§-ának (3) bekezdése szerinti kötelezettségének eleget téve a Cstv. 33/A.§-a (2) bekezdésében foglalt törvényi vélelem megdöntésének lehetőségéről, a figyelembe vehető releváns tényekről, azok bizonyításának szükségességéről és a bizonyítási teherről a per állása szerint indokolt tájékoztatást adott az alperesnek és megfelelően figyelmeztette őt a felet terhelő peradat-szolgáltatási kötelezettség elmulasztásának következményeire is (5. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal hatodik bekezdés).

Az alperes ugyan ígéretet tett a bíróság felhívásának megfelelően a 13. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldalának második bekezdésében, hogy igazolni fogja azt, hogy **T.L.** szövetkezeti tagot a tartozása behajtása érdekében többször felszólította ügyvéd útján, azonban ennek a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

Ugyancsak nem tett eleget az alperes annak a bírói felhívásnak sem, hogy jelentse be a **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE 2** vezetőjének a címét, illetve a nevét (ugyanis az alperes azt állította, hogy az iratokat tőle nem tudta beszerezni), valamint, bár indítványozta könyvszakértői bizonyítás elrendelését arra vonatkozóan, hogy a

vagyoncsökkenés nem az ő magatartásával áll összefüggésben, azonban az ehhez szükséges szakértői díjat a bíróság felhívásának megfelelően nem előlegezte. (Megjegyzi az ítélet tábla, hogy a fellebbezésében az alperes szintén nem indítványozta a könyvszakértői bizonyításnak az elrendelését, illetve az arra vonatkozó díjat sem helyezte letétbe.)

Az ítélethozatalt megelőző tárgyaláson az alperes jogi képviselője ugyan kért határidő-hosszabbítást a kihallgatni kért tanú címének bejelentésére, illetve a szakértői díj előlegezésére, azonban az elsőfokú bíróság arra figyelemmel, hogy az alperes számára a 2012. január 4. napján megtartott tárgyaláson mindezek teljesítésére 8 napos határidőt biztosított, majd azt a kérésére 3 nappal meghosszabbította, azonban ennek ellenére az alperes a 2012. február 8. napján tartott határnapig ezt a kötelezettségét nem teljesítette, további határidő-hosszabbítást nem engedélyezett.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a törvényi vélelem megdöntésének hiányában helyesen telepítette a bizonyítatlanság terhét az alperesre és eljárási szabálysértés nélkül állapította meg, hogy az adós **GAZDÁLKODÓ SZERVEZET NEVE** - „f.a.” vagyonában bekövetkezett vagyoncsökkenés az alperes mint vezető tisztségviselő felróható magatartásának (mulasztásainak) következménye.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság a bekövetkezett vagyoncsökkenés mértékét is a felperes által állított összegben, figyelemmel arra, hogy nem vitásan az alperes által készített és letétbe helyezett, majd közzétett 2008. évi mérleg szerint az adós még tárgyi- és pénzeszközökből, valamint követelésekből álló vagyonnal rendelkezett, ugyanakkor a felszámolás kezdő időpontjában már vagyontalan volt, illetve a felszámolónak a felsorolt tárgyi eszközöket, illetve a követeléseit érvényesítéséhez szükséges okiratokat egyáltalán nem adta át.

Eredményes alperesi kimentés hiányában ezért helytálló az elsőfokú bíróságnak az a jogi következtetése, hogy az alperes vagyona 208 837 000 Ft-tal csökkent.

Az alperes fellebbezési hivatkozása, amely szerint a 800 tonna betárolt almamennyiséggel a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzetet elháríthatta volna, nem volt alkalmas az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntésének a megváltoztatására, ezért az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezési ellenkérelmében a felperes kérte, hogy a bíróság a vagyoni biztosíték adása körében emelje fel annak összegét 208 837 000 Ft-ra, azonban arra figyelemmel, hogy a Cstv. 33/A.§-ának (1) bekezdése alapján a vagyoni biztosíték adása a keresetben kérhető és a másodfokú eljárásban a Pp. 247.§-ának (1) bekezdése alapján a keresetet felemelni nem lehet, ezért ezt tiltott keresetváltoztatásnak tekintette és az elsőfokú bíróság ítéletét e vonatkozásban is helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a saját másodfokú eljárással felmerült költségeit (ügyvédi munkadíj, lerótt illeték) maga köteles viselni. Köteles továbbá a felperes számára a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján megtéríteni a jogi képviseletével felmerült ügyvédi munkadíjból eredő perköltségét, amelynek összegét az ítélet tábla -

figyelemmel arra, hogy a felperes a fellebbezéséhez nem csatolt az ügyvédi munkadíjról megállapodást - „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szülő 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (3) és (5) bekezdései és a 4/A.§-a alapján állapította meg, tekintettel a meg nem határozható perérték alapján a figyelembe vett ügyvédi tevékenység mértékére, és azt az elsőfokú eljárásban megállapított perköltség fele összegében, nettó 75 000 Ft-ban, bruttó 95 250 Ft-ban állapított meg.

Debrecen, 2013. április 3.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk. előadó bíró, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-